

Številka: 007-21/2015/2

Datum: 7.4.2015

Ministrstvo za finance

Direktorat za sistem davčnih, carinskih in drugih javnih prihodkov

e-naslov: gp.mf@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o potrjevanju računov - MNENJE

ZVEZA: Vaše zaprosilo št. 007-168/2015, z dne 30. 3. 2015

Spoštovani,

v skladu z vašim zaprosilom in 48. členom Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1) v nadaljevanju podajamo stališče Informacijskega pooblaščenca glede predloga Zakona o potrjevanju računov, in sicer do problematičnega 5. in 6. člena zakona, ki dopuščata oziroma zahtevata, da se FURS, med podatki o računu, posreduje tudi davčno številko fizične osebe, ki pri zavezancu izda račun z uporabo elektronske naprave.

Pri Informacijskem pooblaščenca menimo, da je predlagana ureditev **neustrezna** z vidika sistema varstva osebnih podatkov v RS. Pri tem pa ni sporna uporaba posameznikove davčne številke, pač pa samo dejstvo, da se (kakršni koli) podatki o posamezniku sploh posredujejo FURS. Menimo namreč, da je predvideno posredovanje podatkov z ustavnega vidika **nesorazmerno** (tj. ni nujno potrebno in primerno za doseg sicer legitimnih ciljev) iz naslednjih razlogov:

- Primarni oziroma temeljni namen predlaganega zakona je v ureditvi izdaje računov na način, ki bo zagotovil transparentnost podatkov o izdanih računih in sledljivost vseh naknadnih sprememb računov (onemogočanje prirejanja podatkov o dejansko ustvarjenem obdavčljivem prihodku zavezancev), ter s tem omogočiti učinkovitejši nadzor davčnega organa nad gotovinskim poslovanjem zavezancev. K temu se s spornimi določbami priključuje še sekundarni (stranski) namen, ki je v nadzoru nad zaposlovanjem na črno po posebnih predpisih (in le posredno v nadzoru nad plačevanjem davkov in prispevkov). Zbiranje spornih podatkov torej sploh ne služi osnovnemu cilju, ki ga zasleduje nova ureditev potrjevanja računov;
- Tudi za uspešnost davčnega inšpekcijskega nadzora ne more biti odločilno, da uradna oseba že vnaprej ve, kdo je izdajatelj računa, saj se to lahko ugotovi v postopku na terenu prek zabeleženih podatkov o računu, delodajalčevih zbirk podatkov ter ustnih pojasnil. Poleg tega bi moral biti nadzor in iskanje prekrškovne ter kazenske odgovornosti najprej usmerjeno v zavezanca oziroma delodajalca in njegovo odgovorno osebo, na pa v posameznike, ki so pri njem le zaposleni in izvajajo delo po navodilih delodajalca v podrejenem položaju;
- S spornimi določbami se uvaja masovno zbiranje podatkov o ravnanju (prek DŠ) določenega posameznika – torej podatkov o tem, da je izdal račun, kdaj ga je izdal (do minute natančno) ter kje oziroma pri katerem zavezancu in v okviru katere dejavnosti, ter tudi o vrednosti računa in načinu plačila (vsa ta dejstva je možno neposredno ali posredno razbrati s posredovanih podatkov o računu), pri čemer to velja za vsak posamezen izdan račun posebej, in za vse izdajatelje računov v RS;
- Pridobljeni podatki o izdajateljih računov ne bi nujno odražali realne slike pri delodajalcu – npr. če je delavec, ki je zaposlen za polovični delovni čas, prvi račun izdal ob 8h, zadnjega pa ob 16h, ta podatek ne omogoča zanesljivega sklepanja, da je delavec v resnici delal 8 ur. Prav tako na primer ni nobene garancije,

da je evidentirani izdajatelj računa tudi dejanski izdajatelj računa, saj je organizacija dela lahko zelo različna (npr. skupinske pravice);

- Analiza pridobljenih podatkov skoraj gotovo ne bi neposredno in z gotovostjo pokazala na kršitve in odgovorne osebe, pač pa le na morebitno sporne primere, zaradi česar bi bilo treba še vedno v posamičnem nadzoru z dokaznimi sredstvi podrobneje ugotavljati vsa potrebna dejstva in okoliščine primera, tj. tako kot do sedaj;
- Gre za primer masovnega zbiranja osebnih podatkov za namen iskanja možnih posamičnih kršitev delovne zakonodaje, torej za nesorazmerje med (izjemnim) obsegom potrebne obdelave osebnih podatkov in (minimalnimi) učinki, ki jih taka obdelava prinaša pri ugotavljanju in pregonu kršitev pri zaposlovanju in posredno tudi plačevanju davkov v zvezi s tem. Namesto na predlagan način je kršitve na tem področju treba in jih tudi možno ugotavljati v usmerjenih oziroma posamičnih nadzorih.

Glede na navedeno menimo, da je treba 7. točko drugega odstavka 6. člena zakona **črtati**.

Hvala za sodelovanje in lepo pozdravljeni,

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
informacijska pooblaščenka